
Onderwerp Nieuw procesplan uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein

Zaaknummer	Z24000037	Afdelingsmanager	Margon van den Hoek
B & W datum	23 januari 2024	Afdeling	WWL i.s.m. Concern
Naam steller	Mat Van den Beuken / Roel Reijnders	Portefeuillehouder	Martin Leenders

Besproken met portefeuillehouder

Ja, tijdens de stuurgroep vergadering op 9 november en via de mail in week 3

Openbaarheid

Ja, Na versturen raadsinformatiebrief naar de gemeenteraad

Bevoegd orgaan

B en W

Aanbieden aan: De gemeenteraad wordt via bijgevoegde raadsinformatiebrief geïnformeerd

ADVIES

1. Het nieuwe procesplan 'De volgende stap in het Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein' vast te stellen.
2. Het Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein verder uit te werken langs de drie sporen:
 - Versterken omgeving,
 - Houding & gedrag en
 - Toegang.
3. Bijgevoegde raadsinformatiebrief te versturen naar de gemeenteraad.

Inleiding

De gemeenteraad van Venray heeft op 29 oktober 2019 de Kadernota Sociaal Domein vastgesteld. In deze Kadernota wordt langs de vijf bouwstenen Omgeving, Vangnet, Houding en gedrag, Communicatie en Financiën beschreven hoe de volgende stap wordt gezet in de transformatie van het sociaal domein.

De Kadernota is vervolgens geconcretiseerd in een Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein (UP SD). Dit UP SD is op 22 februari 2021 door het college vastgesteld. In het UP SD worden vier deelopdrachten benoemd die gekoppeld zijn aan de hiervoor genoemde vijf bouwstenen uit de kadernota Sociaal Domein:

Deelopdracht 1: Omgeving en vangnet

- 1.1. Versterken omgeving
- 1.2. Duurzaam partnerschap
- 1.3. Toegang

Deelopdracht 2: Houding en gedrag

Deelopdracht 3: Communicatie

Deelopdracht 4: Control (financiën)

Ontwikkelingen binnen de verschillende deelopdrachten zijn aanleiding geweest om in 2023 de eerder gekozen aanpak tegen het licht te houden. Dit heeft geleid tot een nieuwe aanpak die is opgenomen in bijgevoegd procesplan.

De eerder door het college genomen besluiten over het UP SD en meer specifiek de nieuwe toegang, zijn voor de stuurgroep aanleiding geweest om het nieuwe procesplan ook ter vaststelling aan het college voor te leggen.

Beoogd resultaat

Via de in het procesplan benoemde fasen met doelen en resultaten worden stappen gezet die nodig zijn om te komen tot de beoogde transformatie in het sociaal domein. Zoals benoemd en omschreven in de Kadernota Sociaal Domein.

Argumenten*1.1 Een meer procesmatige aanpak past beter bij de transformatiegedachte*

In de opgestelde opdrachten naar aanleiding van het UP SD is vaak gekozen voor een projectmatige aanpak met een concreet einddoel. De transformatie in het sociaal domein werkt echter niet zo zeer naar concrete einddoelen maar is veel meer een voortdurende ontwikkeling. Daar past een procesaanpak beter bij.

1.2 In het procesplan worden de verschillende deelopdrachten in samenhang gezien

Er is in het nieuwe procesplan voor gekozen om Versterken omgeving, Houding & gedrag en Toegang als de drie belangrijkste deelopdrachten te positioneren, waarbij de samenhang tussen de drie deelopdrachten wordt benadrukt. Hoewel elke deelopdracht zijn eigen stappen, doorlooptijd en te behalen resultaten heeft, is de opbrengst van elke stap wel relevant voor de andere deelopdrachten.

2.1 Met de uitwerking langs drie sporen brengen we de juiste focus aan

Zoals onder 1.2 al benoemd brengen we in het nieuwe procesplan de benodigde samenhang en verbinding aan tussen de drie belangrijkste deelopdrachten. Waarbij we de bouwstenen uit de Kadernota nog steeds voor ogen hebben. Hierna wordt beschreven wat dit betekent voor de verschillende opdrachten zoals we die tot nog toe gekend hebben. Voor de meer uitvoerige toelichting wordt verwezen naar het procesplan.

1. **Versterken omgeving:** De huidige bestuursopdracht wordt in fase 1 (zie procesplan) afgerond en opgevolgd door een nieuwe bestuursopdracht.
2. **Houding & gedrag:** In het laatste kwartaal van 2023 is een plan van aanpak voor deze deelopdracht opgesteld waarvan de uitvoering nu wordt opgepakt.
3. **Toegang:** Bij deze opdracht komen we terug op het collegebesluit van mei 2022. In dat collegebesluit wordt uitgegaan van een te realiseren fysieke toegang op een locatie buiten het gemeentehuis. Uit de impactanalyse die, zoals afgesproken, na mei 2022 is uitgevoerd bleek dat het komen tot een fysieke toegang op dit moment een brug te ver is. Het is ook de vraag of een fysieke toegang het beste middel is om te komen tot het beoogde doel. Een nieuwe toegang op een locatie buiten het gemeentehuis kan nog steeds een uitkomst zijn, maar het is op dit moment geen doel op zich meer. In de periode april tot en met juni 2023 is met de diverse interne en externe partners over deze uitkomst gesproken en in het algemeen was en is hier begrip voor. Waarbij gelijktijdig werd uitgesproken dat we wel met elkaar stappen vooruit moeten gaan zetten. Dit gaan we doen aan de hand van het nieuwe procesplan. Waarbij we veel meer uitgaan van het van onderop bouwen en het benutten van de opbrengsten vanuit de deelopdrachten Versterken omgeving en Houding & gedrag.
4. **Duurzaam partnerschap:** Deze opdracht heeft geresulteerd in een advies dat nu opgepakt kan worden binnen de deelopdrachten Versterken omgeving, Houding & gedrag en Toegang. Daarmee stopt duurzaam partnerschap als zelfstandige deelopdracht.
5. **Communicatie:** Communicatie is en blijft een belangrijk onderdeel in de hele beweging die we met elkaar willen maken. Alleen hebben we de afgelopen periode geconcludeerd dat Communicatie gezien moet worden als een integraal onderdeel bij alle stappen die we zetten en niet als een zelfstandige deelopdracht. In de structuur hebben we dit vervolgens ook geborgd. Daarmee stopt ook communicatie als een zelfstandige deelopdracht.
6. **Control:** Deze deelopdracht is per 1 mei 2023 gereed gemeld. De werkzaamheden rondom monitoring worden opgepakt binnen de reguliere bedrijfsvoering in samenwerking tussen de verschillende teams. Daar waar nodig zullen we vanuit de doorlopende deelopdrachten de relatie leggen met monitoring.

3.1 De gemeenteraad dient op de hoogte te zijn van het nieuwe procesplan en de veranderingen

De gemeenteraad is regelmatig via onder andere raadsinformatiebrieven geïnformeerd over de Kadernota en het UP SD. Daarnaast wordt een vertegenwoordiging van gemeenteraad via de Klankbordgroep Sociaal Domein indien nodig bijgepraat. Aangezien als gevolg van het nieuwe procesplan de koers van het UP SD wijzigt, wordt voorgesteld de raad via een raadsinformatiebrief hiervan op de hoogte te stellen.

Kanttekeningen of risico's

1.1 Het procesplan werkt niet toe naar een concreet einddoel

De keuze voor een procesmatige aanpak betekent dat er niet toegewerkt wordt naar een concreet einddoel met 'harde' deadline. Dit betekent niet dat er gedurende het proces geen concrete doelen en deadlines kunnen worden gesteld, maar het vraagt wél om extra inspanningen als het gaat om het goed meenemen en aanhaken van onze interne en externe partners. Hiervoor is binnen de stuurgroep en het programmateam aandacht.

Communicatie

In de voorbereiding op het nieuwe procesplan is gesproken met de diverse interne en externe stakeholders.

Intern: Medewerkers, College, CMT, Ondernemingsraad, Klankbordgroep Sociaal Domein (gemeenteraad).

Extern: Adviesraad Sociaal Domein, Managers Kernpartners.

Na vaststelling van het procesplan worden deze partners over het vervolg geïnformeerd. Om zo te zorgen dat we ook echt van de kant gaan komen en hierover de goede afspraken worden gemaakt.

Financiële gevolgen

Het Rijk heeft via de decembercirculaire 2021 structurele middelen beschikbaar gesteld om de dienstverlening van gemeentes te verbeteren en te versterken voor met name mensen in een kwetsbare positie. Via het collegebesluit van 1 februari 2022 heeft het college deze middelen bestemd voor het UP SD. Het gaat daarbij om ruim € 100.000,- per jaar. Dit bedrag stijgt jaarlijks licht als gevolg van indexering.

Uitgangspunt is dat de kosten die de komende jaren gemaakt worden in het kader van het Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein, gedekt worden uit de genoemde structurele middelen. Omdat we een meerjarig proces ingaan waarbij geen sprake meer is van een duidelijke kop en staart, is het op dit moment niet mogelijk om heel concreet te worden als het gaat om de te maken kosten in de komende jaren.

Voorbeelden van kosten die we verwachten te maken zijn:

- Kosten trainingen Houding en gedrag.
- Kosten die gemaakt worden ter vervanging van medewerkers die binnen het proces worden ingezet. Ook als gevolg van de keuze om de bemensing binnen de deelopdrachten zoveel te doen met onze eigen medewerkers.

Op het moment dat er vanuit de resultaten van de deelopdrachten extra (incidentele of structurele) kosten gemaakt moeten worden, worden daarvoor separate voorstellen gedaan.

Vervolgtraject besluitvorming

Niet van toepassing.

Evaluatie

Via de stuurgroep en het programmateam wordt de voortgang van het proces continu gemonitord. Daar waar bijstelling aan de orde is, zal dat in de stuurgroep besproken en indien nodig besloten worden. Vanuit de stuurgroep worden het college en de gemeenteraad waar nodig op de hoogte gehouden.

Bijlagen

1. Procesplan 'De volgende stap in het Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein'
2. Raadsinformatiebrief

Naslagwerk

- Kadernota Sociaal domein 'De volgende stap'
- Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein

De volgende stap

**In het Uitvoeringsprogramma
Kadernota Sociaal Domein**

Venray, 23 januari 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Leeswijzer	4
2. Ons vertrekpunt.....	5
2.1 Kadernota Sociaal Domein	5
2.2 Het uitvoeringsprogramma van de kadernota	6
2.3 Opbrengst deelopdrachten tot nog toe.....	6
2.4 Conclusies en aanbevelingen	9
3. Het vervolgproces geconcretiseerd	10
3.1 Inleiding	10
3.2 Welke stappen?	10
4. Wat is er nodig?.....	14
4.1 Vertaling in uren en middelen.....	14
4.2 Organisatiestructuur	14
4.2.1 Interne processtructuur.....	14
4.2.2 Externe processtructuur	15
4.2.3 Adviesraad Sociaal domein en raadsklankbordgroep sociaal domein.....	16
Bijlage 1 – Samenvatting genomen besluiten	17

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Met het vaststellen van de kadernota Sociaal Domein (hierna: kadernota) in oktober 2019 door de gemeenteraad, werd de volgende stap gezet in de transformatie¹ van het Sociaal Domein.

De kadernota Sociaal Domein stelt de inwoner en zijn omgeving centraal. Deze willen we versterken zodat inwoners blijven participeren en volwaardig onderdeel blijven uitmaken van de samenleving. We investeren in het versterken van de omgeving vanuit preventief oogpunt: hoe sterker de omgeving, des te langer kunnen inwoners zelfstandig hun leven leiden zonder een beroep te doen op ondersteuning. Als er een beroep op de gemeente wordt gedaan kan een maatwerkvoorziening vanuit het vangnet aan de orde zijn voor zolang dat noodzakelijk is.

Het Uitvoeringsprogramma kadernota SD (UP SD), waarmee in februari 2021 door het college is ingestemd, beschrijft de manier waarop de in de kadernota beschreven nieuwe richting gerealiseerd wordt. Daarbij is nadrukkelijk benoemd dat het gaat om een meerjarig proces, waarbij het niet alleen gaat om een inhoudelijke verandering, maar ook om een organisatiekundige opgave.

Inmiddels zijn we bijna drie jaar verder. Een periode waarin veel is gedaan en gebeurd, maar waarbij we nu ook constateren dat het nodig is om het proces opnieuw tegen het licht te houden. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

1. De uitkomst van de impactanalyse die is uitgevoerd met betrekking tot de nieuwe Toegang.
2. De nieuwe inzichten die zijn opgedaan binnen het spoor 'Versterken Omgeving'.
3. De wil en noodzaak om te investeren in 'Houding en gedrag'.

Over het komen tot een nieuw procesplan is gesproken met de diverse stakeholders. Intern met de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever, de medewerkers, het college, het Concern Management Team (CMT), de klankbordgroep sociaal domein vanuit de gemeenteraad en de Ondernemingsraad (OR). Maar ook extern met de Adviesraad Sociaal Domein en onze direct betrokken partners. Overwegend werd er positief gereageerd en is er begrip. Maar ook is er behoefte aan duidelijkheid over de vraag 'hoe nu dan wel verder?'. Men wil graag concrete stappen zetten.

Met het nu voorliggend nieuwe procesplan gaan we daar op in. We herijken het bestaande proces en zetten daarmee een nieuwe koers uit. Waarbij vooral duidelijk moet zijn dat we daadwerkelijk aan de slag gaan met concrete stappen. Maar waarbij ook duidelijk wordt dat hier in de volle breedte sprake is van een doorlopend proces en niet van een project met een kop en staart.

In het nieuwe procesplan nemen we naast de lokaal opgedane inzichten, ook relevante landelijke ontwikkelingen mee. Met betrekking tot de toegang is dat bijvoorbeeld mooi samengevat en

¹ Transformatie: Hiermee bedoelen wij dat wij een omslag gaan maken in een andere manier van werken. Denk aan integraal werken, omgeving van de inwoners zoveel mogelijk benutten en werken aan positieve gezondheid.

verwoord in het 'Essay - [Nieuwsgierig verbeteren \(vng.nl\)](#)'. We vertalen (landelijke) ontwikkelingen altijd naar onze eigen Venrayse situatie. Want zoals het essay zegt is het geen zaak van kopiëren en plakken.

1.2 Leeswijzer

In dit procesplan wordt de focus gelegd op het concreet aan de slag gaan. Als gevolg hiervan staan de activiteiten, planning en wat er nodig is om aan de slag te gaan en te blijven centraal. Hierbij geldt dat de eerder vastgestelde visie, ambitie en uitgangspunten nog steeds de basis vormen. Een samenvatting van hetgeen eerder is vastgesteld is opgenomen in bijlage 1. In hoofdstuk 2 wordt kort ingegaan op waar we nu staan als zijnde het vertrekpunt voor het bijstellen van het proces. Veel van de opbrengst van de afgelopen tijd blijft bewaard en is vaak nog bruikbaar. In hoofdstuk 3 wordt beschreven waar we concreet mee aan de slag gaan (activiteiten en planning). Tot slot eindigen we in hoofdstuk 4 met aan te geven wat we aan middelen (euro's, menskracht) nodig hebben en doen we een voorzet voor de beoogde structuur.

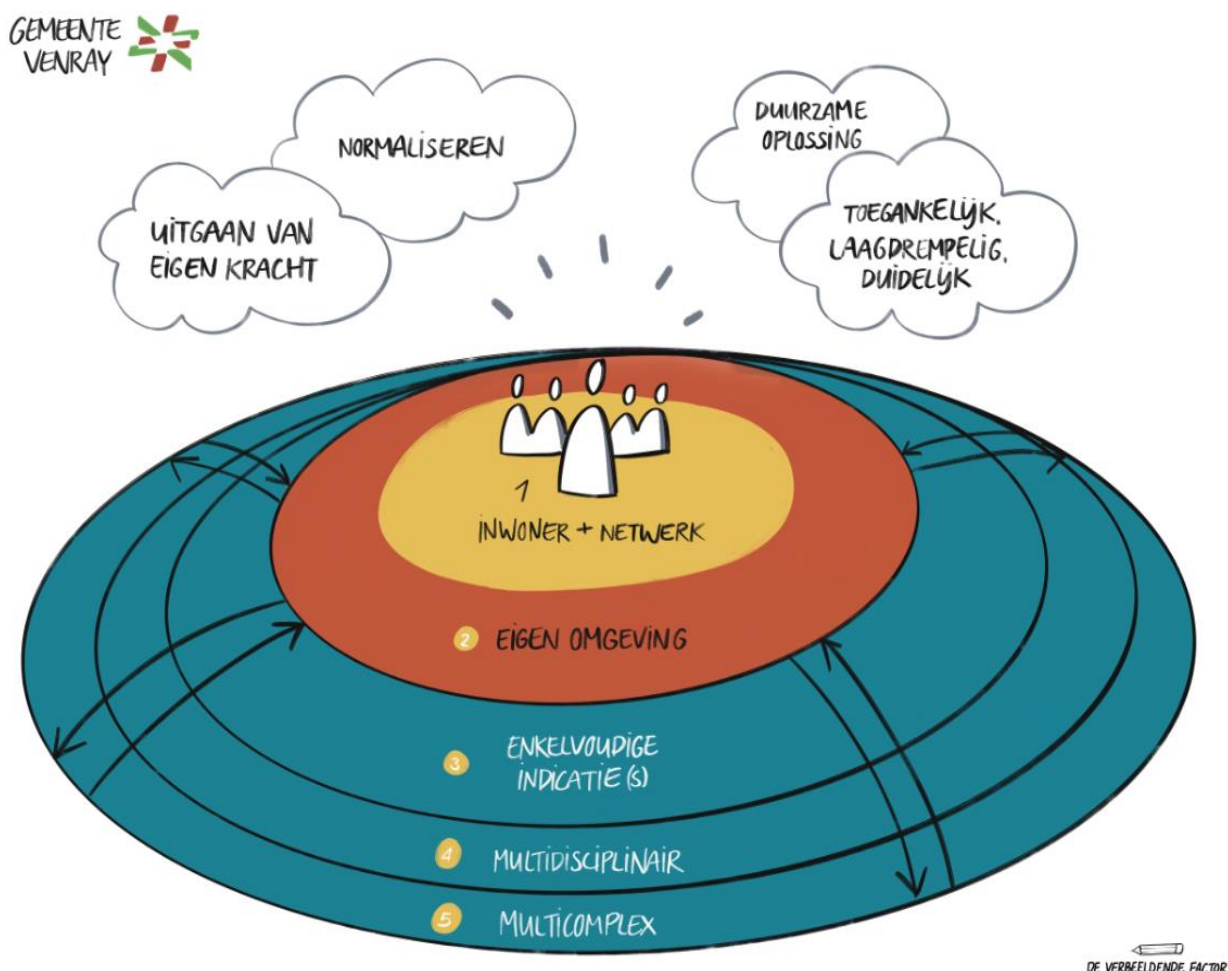
2. Ons vertrekpunt

In dit hoofdstuk wordt kort verwoord waar we nu staan. Als basis waarop we in de twee volgende hoofdstukken verder bouwen, waarbij we het goede behouden en bijstellen waar dat nodig is. Een uitgebreidere toelichting bij waar we nu staan is te vinden in bijlage 1.

2.1 Kadernota Sociaal Domein

De kadernota stelt de inwoner en zijn omgeving centraal. Deze willen we versterken zodat inwoners blijven participeren en volwaardig onderdeel blijven uitmaken van de samenleving. We investeren in het versterken van de omgeving vanuit preventief oogpunt: hoe sterker de omgeving, des te langer kunnen inwoners zelfstandig hun leven leiden zonder een beroep te doen op ondersteuning. Als er een beroep op de gemeente wordt gedaan kan een maatwerkvoorziening vanuit het vangnet aan de orde zijn voor zolang dat noodzakelijk is.

Inwoners kunnen zich met vele soorten ondersteuningsvragen melden. Om goed aan te sluiten bij de inwoners en hun ondersteuningsvraag, werken we met het 5-ringenmodel². Dit ziet er zo uit:

² Een toelichting op het 5-ringenmodel is opgenomen in bijlage 1.

2.2 Het uitvoeringsprogramma van de kadernota

In het UP SD worden de volgende vier deelopdrachten benoemd:

- Deelopdracht 1: Omgeving en vangnet
- Deelopdracht 2: Houding en gedrag
- Deelopdracht 3: Communicatie
- Deelopdracht 4: Control (financiën)

Deelopdracht 1 'Omgeving en vangnet' kent een verdere uitsplitsing in een drietal onderdelen

1. Toegang
2. Versterken omgeving
3. Duurzaam partnerschap

Voor de deelopdrachten 1 (per hiervoor genoemd onderdeel) en 2 zijn bestuursopdrachten (opdracht A4-tjes) vastgesteld. De onderdelen communicatie en financiën zijn ondersteunend aan de eerste drie deelopdrachten / deelprocessen, maar daarmee niet onbelangrijk. Een van de opbrengsten van de afgelopen periode is dat investeren in bewustwording bij al onze inwoners een belangrijke opgave is. Daarmee is en blijft communicatie een belangrijk onderdeel binnen het vervolgproces.

2.3 Opbrengst deelopdrachten tot nog toe

In januari en mei 2022 is door het college de richting voor **DE TOEGANG** bepaald. Kijkend naar de vastgestelde visie, leidende principes en uitgangspunten³ constateren we dat deze nog steeds gelden. Wél heeft het afgelopen jaar een verandering van denken plaatsgevonden ten aanzien van de vraag wat de beste weg is om invulling te geven aan deze visie, leidende principes en uitgangspunten.

De verandering in denken is mede gevoed vanuit de Impactanalyse Nieuwe Toegang die eind 2022 en begin 2023 is uitgevoerd. Waarbij in beeld is gebracht wat er nodig is om tot de beoogde toegang te komen. Deze impactanalyse heeft tot de vraag geleid of we vast moeten houden aan een project met als einddoel een fysieke toegang buiten het gemeentehuis waarin we samenwerken met partners. Die opdracht is groot en complex en omvat een aantal onzekere factoren op het gebied van onder andere privacy, ICT, juridisch en financiën.

Bij het beantwoorden van deze vraag werd duidelijk dat we een andere koers moeten gaan varen. In de kern komt die koers er op neer dat een fysieke toegang buiten het gemeentehuis geen vastomlijnd einddoel meer is, maar wél een mogelijk eindresultaat. Het organiseren van de toegang kunnen we beter benaderen als een doorlopend proces waarin we de ruimte hebben om op basis van de kansen en obstakels die we gaandeweg tegenkomen onze doelen te formuleren en waar nodig bij te stellen. Veranderende omstandigheden maken ook dat de toegang steeds aan verandering onderhevig kan zijn. Daarbij stellen we nadrukkelijk dat we zo snel mogelijk aan de slag moeten gaan met het samen DOEN.

De conclusies van de impactanalyse zijn besproken en afgestemd in de stuurgroep en met het college. Deze worden volledig onderschreven en daarbij is ook ingestemd met de gedane

³ Zie voor een beschrijving hiervan bijlage 1.

aanbevelingen hoe nu verder te gaan. De vertaling daarvan vindt plaats in het nu voorliggende procesplan. Ook bij onze overige interne en externe partners is hier begrip voor, waarbij wel duidelijk de behoefte is uitgesproken dat we met elkaar aan de slag gaan.

Op het spoor **VERSTERKEN OMGEVING** zijn de volgende stappen gezet:

1. De wijken en dorpen zijn geanalyseerd op basis van de cijfers van zorg en ondersteuning. Bijzonderheden zijn inzichtelijk gemaakt en er is gezocht naar mogelijke verklaringen.
2. Per wijk en dorp is de "omgeving" in beeld gebracht: welke (voorligende) voorzieningen zijn er op dit moment beschikbaar in de dorpen en in de wijken (in zogenaamde arrangementenkaarten). Deze informatie is gedeeld onder de professionals binnen en buiten de gemeente. Zodat de consultants deze informatie kunnen gebruiken tijdens gespreksvoering met inwoners met een hulpvraag.
3. Er zijn gesprekken gevoerd (interviews) met sleutelfiguren in de dorpen en wijken. Door op een open manier het gesprek te voeren met bewoners, hebben we een beeld van de krachten en aandachtspunten van (een deel van) de wijken en dorpen. Op basis van deze gesprekken is in beeld gebracht waar kansen liggen in de dorpen en wijken.
4. Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd met professionele partners uit het veld, waarbij het onderwerp versterken van de omgeving (en het perspectief van de professionals hierop) centraal stond.
5. Leden van de adviesraad sociaal domein zijn betrokken bij deze opdracht en de adviesraad wordt regelmatig bijgepraat over de voortgang. Andersom benutten we waar mogelijk en nodig de inzichten en adviezen die vanuit de adviesraad meegegeven worden.
6. De opdracht versterken van de omgeving staat in nauwe verbinding met de processen Toegang en Houding & gedrag. Vanuit versterken van de omgeving zijn aandachtspunten geformuleerd voor de sporen
 - a. toegang: wat vraagt versterken van de omgeving voor het organiseren van de toegang? en
 - b. houding & gedrag: wat vraagt het versterken van de omgeving van de houding en het gedrag van de gemeente, van partners en van de inwoners?

Het spoor versterken omgeving heeft hiermee een groot deel van haar huidige opdracht voltooid. Voor enkele wijken en dorpen zijn de kansen nog niet in beeld gebracht (witte vlekken). Daarnaast spelen er ontwikkelingen waarbij het van belang is om de volgende stap te zetten. Zo gaat Venray vanaf 2024 starten met het traject Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), waarin het versterken van de omgeving een belangrijk onderdeel is. Daarnaast lopen er diverse opdrachten vanuit het collegeprogramma (stimuleren van de verbinding tussen onderwijs en onze sport-, kunst- en cultuursector en het in beeld brengen van onze preventieactiviteiten) die bijdragen aan het versterken van de omgeving. Tot slot is in 2023 het plan van aanpak 'Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis' opgesteld en ingediend bij de VNG. Ook in dit plan staat het versterken van de omgeving centraal. De doelstellingen van deze trajecten, plannen en opdrachten en de samenwerkingspartners zijn (bijna) overal hetzelfde. We willen deze daarom met elkaar verbinden en samenbrengen onder het versterken van de omgeving. Hiervoor wordt een nieuwe opdracht geformuleerd.

Voor het onderdeel **DUURZAAM PARTNERSCHAP** is een aparte opdracht opgesteld. Deze opdracht heeft tot doel de relatie en samenwerking tussen de gemeente en belangrijkste partners onderling te versterken door een (nieuwe) manier van samenwerken. Waardoor nog beter gezamenlijk gewerkt kan worden aan het bereiken van de inhoudelijke beweging zoals in de kadernota beschreven. Belangrijk onderdeel van dit doel is dat onze strategische stakeholders zich bewust zijn van het partnerschap en dit ervaren als positief.

De opbrengst van de opdracht is breed, divers en behoorlijk complex. Dit sluit ook aan bij het beeld dat het sociaal domein breed en complex is en er veel aanbieders/partners op verschillende niveaus zijn: zowel in de omgeving als in de professionele hulpverlening.

Als belangrijkste elementen van de opbrengst benoemen we dat:

1. Duurzaam partnerschap een belangrijke basis is voor:
 - a. Versterken omgeving, waarin meerdere partners samenwerken om er voor te zorgen dat onze inwoners zoveel mogelijk met hulp van de eigen omgeving hun vragen op kunnen lossen.
 - b. De toegang naar professionele ondersteuning. Hierin willen we met onze kernpartners samenwerken om de vragen van onze inwoners op een laagdrempelige wijze en een zo integraal en efficiënt mogelijke manier te begeleiden naar de juiste oplossing.
2. Voor een goede invulling van duurzaam partnerschap het noodzakelijk is dat:
 - a. Er belang is bij een gezamenlijke aanpak van een vraagstuk of op een beleidsterrein.
 - b. Er een gezamenlijke visie en gezamenlijk beeld is van het gewenste maatschappelijk resultaat en de wijze waarop partners daar aan bijdragen.
 - c. Er sprake is van synergie, (samen bereiken we meer/doen we het beter), een gezamenlijke verantwoordelijkheid, transparantie en gelijkwaardig partnerschap.
 - d. Er gezamenlijk gewerkt wordt aan houding en gedrag.

Langs de sporen versterken omgeving, toegang en houding & gedrag zullen we verder vorm en inhoud geven aan duurzaam partnerschap.

Met de werkgroep **HOUDING & GEDRAG** is verkend hoe we met de methode van waarderend onderzoeken kunnen werken aan houding & gedrag: zowel intern als extern. Hieruit is een aanpak gerold die afhankelijk van de ambities groter of kleiner gestart kan worden. De aanpak is gepresenteerd in de stuurgroep en bij inhoudelijke teammanagers. De stuurgroep ondersteunt de richting. Als vervolg hierop is er een marktverkenning gedaan voor ondersteuning bij deze opdracht. Er zijn geschikte partijen in de markt die de gevraagde ondersteuning kunnen bieden. Insteek hierbij is om als eerste te starten in een kleine setting van medewerkers van ons en onze partners met trainingen over het brede gesprek: hoe voer je dit gesprek op een waarderende manier vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid. Daarnaast leren we van elkaar en leren we elkaar beter kennen.

2.4 Conclusies en aanbevelingen

Het is, kijkend naar de opbrengst, duidelijk dat we niet meer spreken van een project, dan wel deelprojecten, met een duidelijke kop en staart. We hebben het nu over een procesplan. Dit betekent wel dat het einddoel minder strak/duidelijk is dan voorheen, maar aan onze visie en ambities wordt niet getornd, die staan nog steeds overeind. Er start een proces waarbij gaandeweg steeds duidelijker wordt hoe we het beste, voor onze inwoners, partners en onszelf, gezamenlijk invulling geven aan onze visie en ambities.

De deelopdrachten hebben een nauwe verbinding met elkaar. Toch heeft de Toegang een centrale plek binnen het vervolgproces. Zeker als we de toegang vertalen naar twee dimensies:

1. De toegang naar ondersteuning en zorg in de eigen omgeving (het voorliggende veld) en waar het spoor Versterken omgeving op is gericht.
2. De toegang naar maatwerkvoorzieningen die door ons en onze aanbieders verstrekt worden wanneer een vraag niet in/met de eigen omgeving opgelost kan worden.

Ons streven is dat onze inwoner zo lang mogelijk zelfstandig blijft functioneren en zoveel mogelijk in en met de eigen omgeving zijn/haar hulpvraag zelf oplost. De opbrengst en implementatie van versterken omgeving levert hier een belangrijke bijdrage aan. Wanneer de inwoner er met zijn omgeving niet uit komt, komt de toegang naar maatwerkvoorzieningen om de hoek kijken. Vragen die we dan stellen zijn onder andere: Zijn alle opties in de omgeving benut? Wat kan iemand nog zelf? Met welke maatwerkvoorziening behoudt iemand zo veel en zo lang mogelijk zijn/haar eigen regie? Daarbij is houding en gedrag, van de professional maar óók van onze inwoners, een belangrijke factor:

- Hoe voeren we het gesprek met de inwoner?
- Hoe komen we bij de vraag achter de vraag?
- Hoe brengen we in beeld of er toch nog een oplossing in de omgeving te vinden is? Enzovoort.

Naast het voeren van het goede gesprek is ook kennis van de omgeving van de inwoner van belang voor de professional. Hier geldt dat versterken omgeving en houding en gedrag elkaar kunnen en moeten aanvullen. Mocht blijken dat de inwoner in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, dan willen we dit samen met onze partners zo efficiënt en effectief mogelijk georganiseerd hebben. Zodat de inwoner altijd bij het goede loket is en niet het risico loopt naar meerdere loketten te moeten.

Uit de opbrengst tot nog toe wordt verder duidelijk dat we het vervolg samen met onze partners op willen en moeten pakken, waarbij de door de stuurgroep vastgestelde uitgangspunten voor de toegang nog altijd richtinggevend zijn. Niet alleen voor ons en onze partners in de 3^e, 4^e en 5^e ring maar ook voor onze inwoners en partners in de 1^e en 2^e ring (het voorligende veld).

3. Het vervolgproces geconcretiseerd

3.1 Inleiding

Zowel onze eigen medewerkers als onze partners hebben behoefte aan concrete en zichtbare stappen en resultaten. Dat zijn aanvankelijk misschien kleine stappen, maar door samen te werken krijgen we steeds beter zicht op wat er kan en wat daarvoor nodig is. Zo leggen we een fundament onder de twee dimensies van onze toegang waarop lerenderwijs verder gebouwd wordt. Houding & gedrag is een belangrijk onderdeel van het samen hier naartoe werken. Hoe de toegang er vervolgens precies uit komt te zien, wordt nu dus nog in het midden gelaten. We stellen vast dat de toegang vooral een manier van denken en werken is gebaseerd op de principes van positieve gezondheid. Hier sluit het spoor Houding & gedrag heel goed op aan.

Dat we het werken aan de toegang als een doorlopend proces zien betekent dat eerst in beeld moet worden gebracht hoe we in dat proces gaan faseren en wat de tussendoelen en/of mijlpalen zijn op basis waarvan we toetsen of we nog steeds de koers varen die het meest bijdraagt aan onze ambitie vanuit de kadernota. Daarop gaan we in dit hoofdstuk nader in.

3.2 Welke stappen?

We hebben hiervoor al vastgesteld dat het UP SD een doorlopend proces is. Omstandigheden kunnen en zullen altijd wijzigen en zullen daarmee ook aanpassing vragen in de sporen 'Versterken omgeving', 'Houding & gedrag' en 'Toegang'. Om de ambities uit de kadernota en de veranderingen die daarvoor nodig zijn te realiseren, willen we dit proces samen met onze partners gefaseerd doorlopen. We onderscheiden 4 fases, maar dat wil niet zeggen dat het proces UP SD na de laatste fase eindigt. Ook betekent dit niet dat alle deelprocessen gelijk op moeten lopen of volgtijdelijk moeten plaatsvinden. De fases zoals ze hierna zijn uitgewerkt hebben per deelproces een eigen planning. Dit wordt nog verder uitgewerkt in een plan van aanpak of bestuursopdracht per deelproces. Flexibiliteit is nodig als het proces erom vraagt. We beginnen ook niet vanaf nul. Het goede van wat er allemaal is en gebeurt, nemen we als basis mee om op verder te bouwen. Doel is wél dat we na de laatste fase met onze partners een bestendige samenwerking hebben gerealiseerd waarbij onze inwoners makkelijk de weg naar dienstverlening kunnen vinden en met hun omgeving in hun kracht worden gezet. Zo geven we invulling aan de ambities zoals die in de kadernota sociaal domein zijn verwoord.

De vier fases zijn:

Fase 0	In beeld brengen proces, aanhaken medewerkers, partners en omgeving.
Fase I	Voortgaan op de sporen Houding & gedrag en Toegang.
Het afronden van de huidige opdracht Versterken omgeving en het formuleren van de nieuwe opdracht Versterken omgeving.
Communicatieplan actualiseren.
Fase II	Ervaring opdoen met uitgangspunten en werkwijzen.
Fase III	Ervaring opdoen met partners en vaststellen mogelijkheden voor en vormgeven van gezamenlijke toegang.

FASE 0 (begin 2024)

In beeld brengen proces en aanhaken medewerkers, omgeving en partners. Waarbij de kernpartners waarmee we beginnen zijn:

- Synthese
- Mee
- Preventie / bemoeizorg Vincent van Gogh
- Wijkverpleegkundigen van Proteion en de Zorggroep
- Bij Ons voor elkaar

Doel: Komen tot een gedeeld beeld van het proces dat we samen met onze partners in gaan. Dit procesontwerp is daarvoor de basis maar kan op basis van inzichten en input van onze partners worden aangepast. Daarbij gaan we in op:

- Een concrete planning (in eerste instantie invulling fase I en globale doorkijk naar het vervolg).
- Een opzet van de (proces) organisatie: We streven op management niveau naar één aanspreekpunt per organisatie. Bij iedere volgende te zetten stap kan deze manager binnen de eigen organisatie de vraag doorgeleiden zodat de juiste medewerkers betrokken worden.

Resultaat: Overeenstemming met onze partners over het te doorlopen proces. Met andere woorden, een procesplan dat wordt onderschreven door onze partners in het uitvoeringsproces.

FASE I

Versterken omgeving

Doel:

- 1) Afronden huidige bestuursopdracht en
- 2) formuleren nieuwe bestuursopdracht voor het vervolg.

Ad 1) Afronden lopende bestuursopdracht. Het samen met onze partners actualiseren van het in beeld gebrachte voorliggend veld en de kansen die eerder geformuleerd zijn.

Ad 2) Formuleren nieuwe bestuursopdracht voor het vervolg. Er spelen ontwikkelingen waarbij het van belang is om inhoudelijke doelstellingen, projecten en samenwerkingspartners te verbinden en samen te brengen. Enkele voorbeelden:

- Venray start vanaf 2024 met het traject Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) waarin het versterken van de omgeving een belangrijk onderdeel is.
- Er zijn diverse opdrachten vanuit het collegeprogramma (stimuleren van de verbinding tussen onderwijs en onze sport-, kunst- en cultuursector en het in beeld brengen van onze preventieactiviteiten) die bijdragen aan het versterken van de omgeving.
- In 2023 is het plan van aanpak 'Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis' opgesteld en ingediend bij de VNG. In dit plan staat het versterken van de omgeving centraal.

Daarnaast willen we niet wachten tot de omgeving en de daarin voorkomende kansen volledig in beeld zijn gebracht. Dit vraagt om een blijvende inzet en actualisatie. We kunnen nu al aan de slag, ook de adviesraad Sociaal Domein adviseert dit. Daarbij past een heroverweging van onze rol als gemeente in de volgende fasen van het proces Versterken omgeving. We zijn meer facilitator en stimulator dan initiatiefnemer en uitvoerder.

Resultaat:

- Een geactualiseerd beeld van de voorliggende voorzieningen in de omgeving.
- Het geactualiseerde beeld van voorliggende voorzieningen is beschikbaar voor inwoners en professionals bij het zoeken naar oplossingen voor vragen van inwoners.
- Er is een nieuwe bestuursopdracht geformuleerd voor het vervolg van het proces versterken omgeving.

Houding en gedrag

Doel: Komen tot een gedeeld beeld over houding en gedrag en het waarderende gesprek.

Samen met onze partners in trainingen en workshops beelden delen over hoe het waarderend gesprek op basis van de gedachte van positieve gezondheid er uit ziet én hiermee oefenen, zowel in de workshops als in de eigen praktijk waar dat al kan. We maken hiervoor een plan van aanpak en organiseren op korte termijn een startbijeenkomst.

Resultaat:

- Een gezamenlijk beeld van het waarderende gesprek.
- Een eerste ervaring met hiermee werken in de praktijk, gedeelde ervaringen, inspiratie.
- Inzicht in wat er aan training/ontwikkeling nodig is voor het vervolg.
- Daar waar in de praktijk geëxperimenteerd wordt met het waarderend gesprek doen ook inwoners hier dus ervaring mee op. Zij kunnen daarover feedback geven.

Toegang

Doel: Het aanstellen van een kartrekker Toegang binnen onze organisatie. Daarnaast een analyse van de huidige aanmeldroute. Op basis van de huidige praktijk, samen met de kernpartners, de aanmeldroute voor inwoners met een vraag in beeld brengen, deze analyseren en verbeterpunten benoemen en omzetten in acties.

Resultaat:

- Bemensing deelproces toegang is op orde.
- Een duidelijke beschrijving van de aanmeldroute voor inwoners inclusief advies voor mogelijke eerste verbeteringen en acties.

Communicatie

Doel: Op basis van het nu voorliggend procesplan wordt het communicatieplan geactualiseerd.

Resultaat: De aanhaking van communicatie bij het proces is geborgd en er ligt een duidelijk communicatieplan waarin concrete stappen / acties zijn opgenomen. De communicatie richt zich op zowel de interne organisatie als op professionals, en zeker ook op bewustwording bij onze inwoners. De inzet van iedereen is nodig om onze samenleving leefbaar te houden, en om onze inwoners de ondersteuning te kunnen blijven bieden die zij nodig hebben.

Fase II

Versterken omgeving

Tijdens fase I wordt een nieuwe bestuursopdracht geformuleerd. Uit deze nieuwe opdracht zal blijken hoe de fases II en III er uit komen te zien.

Houding en gedrag

Doel: Ervaring opdoen, toepassen van het brede gesprek bij de eigen intake. Waar dit kan, kijken in elkaars keuken samen met partners. Ook de inwoners doen hier ervaring mee op.

Resultaat: Daar waar in de praktijk het waarderend gesprek wordt toegepast, doen ook inwoners hier dus ervaring mee op. Zij kunnen daarover feedback geven. Ook onze eigen ervaring en die van onze partners nemen we mee naar het vervolg.

Toegang

Doel: Ervaring opdoen met aanmelding nieuwe stijl (zie ook Houding & gedrag het brede gesprek).

Resultaat:

- Een gedeeld beeld van kansen voor samenwerking in de intake en wat daar voor nodig is.
- Advies over een nieuw proces en de betekenis hiervan voor (de inrichting van) de toegang, rekening houdend met de voor de toegang geformuleerde uitgangspunten.
- Inwoners doen ervaring op met nieuw proces en geven feedback over de toegang.

FASE III

Versterken omgeving

Tijdens fase I wordt een nieuwe bestuursopdracht geformuleerd. Uit deze nieuwe opdracht zal blijken hoe de fases II en III er uit komen te zien.

Houding en gedrag

Doel: Komen tot een advies over Houding en gedrag en het brede gesprek en hoe deze manier van werken kan worden ingevoerd in de toegang naar dienstverlening in het sociaal domein.

Resultaat:

- Venray en partners gaan aan de slag met de intake en het brede gesprek met inwoners op basis van dezelfde principes.
- Inwoners worden in de toegang op een zelfde manier geholpen en hoeven zo mogelijk hun verhaal niet steeds aan verschillende loketten te herhalen.

Toegang

Doel: Komen tot een advies over samenwerking in de toegang.

Resultaat:

- Definitief ontwerpen proces nieuwe stijl: het brede gesprek/houding en gedrag
- Juridische, ict-technische en organisatorische gevolgen van de te maken samenwerkingskeuzes zijn in beeld gebracht.
- Eenduidige, toegankelijke en voor inwoners laagdrempelige informatievoorziening en dienstverlening (samen met partners).
- afhankelijk van de omvang en reikwijdte van de samenwerking wordt een projectvoorstel gemaakt.

Op basis van de doorlopen stappen bereiken we overeenstemming en commitment over de uitgangspunten en doelstellingen voor de samenwerking in de toegang (conceptueel of fysiek). Dit wordt gezamenlijk vastgelegd.

4. Wat is er nodig?

4.1 Vertaling in uren en middelen

We gaan er vanuit dat in de fasen I/II en III de inzet van medewerkers (van de gemeente Venray en van partners) bestaat uit de deelname aan één of meer workshops/trainingen door 2 a 3 medewerkers per organisatie/team. We zien dit als onderdeel van het reguliere werk: ontwikkeling en training. Voor organisatorische/personele knelpunten in de uitvoering/dienstverlening als gevolg van de inzet van medewerkers in dit proces hebben we de mogelijkheid om bij te dragen aan oplossingen.

Met de managers van de teams waarvan we inzet vragen (Schakelplein, Maatschappelijke Ondersteuning/Werkplein en Maatschappelijke Ontwikkeling) gaan we op basis van de planning van de deelprocessen in overleg.

Ook van onze partners vragen we uiteraard inzet van medewerkers.

Kijkend naar de toekomst is het de verwachting dat er vanuit het uitvoeringsprogramma voorstellen worden gedaan met betrekking tot de financiële middelen die nodig zijn voor de op dat moment te maken stappen. Daarbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld inhuur van expertise, kosten van de werkorganisatie, ondersteunen ontwikkelingen kernpartners etc. Daarom wordt voorgesteld om de middelen die beschikbaar zijn voor het uitvoeringsprogramma ook beschikbaar te houden voor het moment dat we deze concreet nodig hebben. Er wordt dan ook voorgesteld om de middelen die tot en met 2023 niet zijn benut over te hevelen naar 2024.

4.2 Organisatiestructuur

4.2.1 Interne processtructuur

Stuurgroep

Deelnemers

Bestuurlijk opdrachtgever	Martin Leenders
Ambtelijk opdrachtgever	Margon van den Hoek
Ambtelijk opdrachtnemers/procesbegeleiders	Mat van den Beuken en Roel Reijnders
Projectassistente	Suzanne van Gasselt

Opdrachtnemers deelprocessen Houding en gedrag, Versterken Omgeving en Toegang op afroep. Ad hoc kunnen op verzoek van de stuurgroep ook andere personen uitgenodigd worden.

Inhoud stuurgroepoverleg

- Klokken gelijkzetten over voortgang en ontwikkelingen.
- Besluiten nemen o.a. over voorstellen Programmteam.
- Opdrachten formuleren voor het Programmteam.
- Informeren collegeleden.

Programmateam

Deelnemers

Ambtelijk opdrachtnemers/procesbegeleiders	Mat van den Beuken/Roel Reijnders
Opdrachtnemers Houding en gedrag	Jolanda Bosch/Mariska Boon:
Opdrachtnemers Versterken Omgeving	Martine Bruinink/Floor van der Giessen:
Opdrachtnemer Toegang	Nog te bepalen
Communicatieadviseur	Davy van Aarssen
Projectassistente	Suzanne van Gasselt
Teammanager uitvoering	Ruud Steegh

Inhoud Programmateamoverleg

- Komt met uitgewerkte deelopdrachten/voorstellen voor stuurgroep.
- Begeleidt besluitvormingsprocessen voor stuurgroep.
- Faciliteert, communiceert, monitort en rapporteert over de voortgang op proces
- Onderlinge samenhang bewaken of aanbrenge

Werkgroepen

Spoor Houding en gedrag: bemensing regelen Jolanda Bosch, Mariska Boon.

Spoor Versterken omgeving: bemensing regelen Floor van der Giessen, Martine Bruinink.

Spoor Toegang: aanstellen opdrachtnemer die vervolgens bemensing regelt.

Per spoor wordt de structuur en bemensing verder uitgewerkt. Hierbij wordt ook de inzet van medewerkers van onze partners betrokken.

4.2.2 Externe processtructuur

(Kern)Partners

In de stuurgroep van januari 2023 is besloten om met betrekking tot de toegang de samenwerking aan te gaan met de volgende kernpartners om de toegang mee vorm te geven:

- Synthese
- Mee
- Preventie / bemoeizorg Vincent van Gogh
- Wijkverpleegkundigen van Proteion en de Zorggroep
- Bij Ons voor elkaar

Dit vanuit de gedachte dat zij een actieve rol en opdracht hebben binnen de toegang, niet gecontracteerd zijn vanuit sturing en inkoop en veel kennis en ervaring hebben op het gebied van voorliggende voorzieningen. Hun expertise willen we nadrukkelijk benutten. Niet alleen voor de Toegang maar in de volle breedte van de verschillende deelprocessen. Met deze kernpartners willen we een overkoepelend overleg vormen. Mocht blijken dat het zinvol is om aanvullend andere partners te betrekken dan doen we dat uiteraard.

Overkoepelende overleggen

Bestuurlijk: In het eerste kwartaal 2024 plannen we een startmoment met de bestuurders van onze kernpartners. Daarbij zullen we ook met elkaar vaststellen of een bestuurlijkoverleg wenselijk is en zo ja in welke frequentie.

Ambtelijk: Begin 2024 vindt een eerste overleg plaats met de managers van onze kernpartners. Onder andere met als doel ze bij te praten over de gewijzigde aanpak, over wat we willen gaan

doen en wat dit vraagt van onze partners. Maar ook om van onze partners te vernemen wat er daar aan relevante ontwikkelingen speelt. Eventueel benodigde vervolgoverleggen worden vanuit het eerste overleg gepland.

Werkgroepen

Zie paragraaf 4.2.1.

Partners in het spoor Versterken omgeving

Vanuit het project versterken omgeving is in kaart gebracht wie onze partners zijn in het voorliggende veld. Samen met hen zullen we uitwerken hoe zij goed en op maat aan kunnen sluiten op de toegang.

Ook zijn er partners met wie we al samenwerken zoals de gezinscoaches, wijkteams, specialistische ondersteuner jeugd bij de huisartsen (SOJ) en dorpsondersteuner.

4.2.3 Adviesraad Sociaal domein en raadsklankbordgroep sociaal domein.

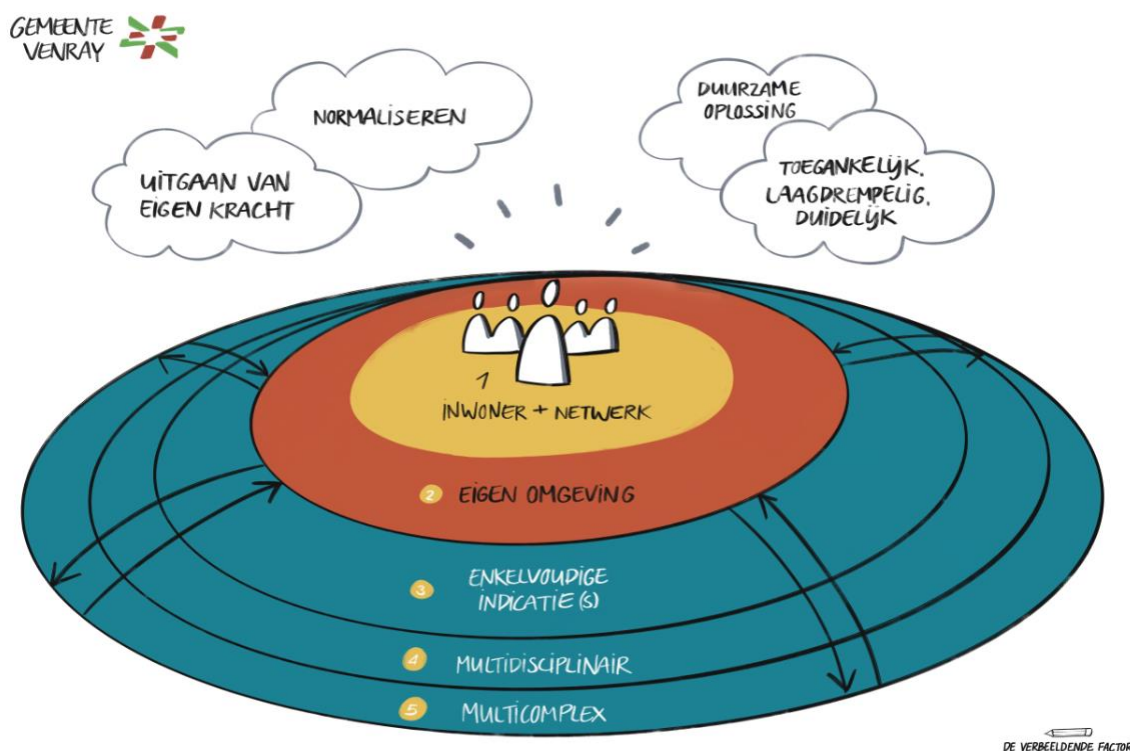
De *Adviesraad Sociaal Domein* is een onafhankelijk adviesorgaan dat gevraagd en ongevraagd advies kan geven. Wanneer nodig en van toepassing zal de Adviesraad om een advies worden gevraagd en gedurende het proces zullen we de Adviesraad informeren over het proces dat we doorlopen. Het ligt voor de hand om dit te doen bij de overgang naar een volgende fase. Daarnaast heeft de Adviesraad altijd de mogelijkheid om ongevraagd advies te geven.

De *Raadsklankbordgroep Sociaal Domein* is een informeel overlegorgaan tussen raad en ambtelijke adviseurs in het sociaal domein. Deze klankbordgroep komt op vaste momenten bijeen, waarbij de klankbordgroep wordt bijgepraat over ontwikkelingen in het sociaal domein. Het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein maakt deel uit van de agenda van dit overleg.

Bijlage 1 – Samenvatting genomen besluiten

Kadernota

De kadernota Sociaal Domein stelt de inwoner en zijn omgeving centraal. Deze willen we versterken zodat inwoners blijven participeren en volwaardig onderdeel blijven uitmaken van de samenleving. We investeren in het versterken van de omgeving vanuit preventief oogpunt: hoe sterker de omgeving, des te langer kunnen inwoners zelfstandig hun leven leiden zonder een beroep te doen op ondersteuning. Als er een beroep op de gemeente wordt gedaan kan een maatwerkvoorziening vanuit het vangnet aan de orde zijn voor zolang dat noodzakelijk is. Inwoners kunnen zich met vele soorten ondersteuningsvragen melden. Om goed aan te sluiten bij de inwoners en hun ondersteuningsvraag, werken we met het 5-ringenmodel. Dit ziet er zo uit:

Toelichting 5-ringenmodel:

Ring 1 en 2 vormen de eigen omgeving. Met de eigen omgeving bedoelen we het netwerk van inwoners (buren, vrienden, familie) en alle algemene voorzieningen en vrij toegankelijke vormen van ondersteuning (zoals gemeenschapshuizen, wijkcentra, verenigingsleven, maatschappelijk werk). In ring 3 plaatsen we inwoners die extra ondersteuning nodig hebben vanuit een enkelvoudige maatwerkvoorziening, maar die het voor het overige prima zelf redden, eventueel met ondersteuning van de eigen omgeving. In ring 4 komen we de inwoner tegen die problemen heeft op meerdere levensgebieden die met elkaar samenhangen. De problemen van de inwoner zijn dermate groot dat ze van invloed zijn op diens algehele functioneren. De oplossing is niet eenduidig en vraagt hierdoor een plan van aanpak op maat. Dit vraagt samenwerking van verschillende partijen. In een aantal gevallen lukt het de inwoner en/of zijn netwerk om hier zelf regie in te voeren, in een aantal gevallen lukt dit niet en is het van belang dat er regie gevoerd wordt door één van de betrokken professionals. In ring 5 tenslotte bevindt zich de kleine groep inwoners met forse problemen, waarbij de oplossing complex is. Problemen doen zich vaak voor op

meerdere leefgebieden. Deze problemen hebben, vaak een negatieve, invloed op elkaar. Er is al veel geprobeerd en ingezet en het is voor de inwoner soms lastig gebleken om voldoende te kunnen profiteren van eerdere inzet. Door de veelheid aan problemen zijn de zorgen rondom deze inwoner groot, maar kunnen er ook zorgen zijn over de effecten van de problemen op de omgeving.

Het uitvoeringsprogramma van de kadernota

Zoals in paragraaf 2.2 benoemd kent het uitvoeringsprogramma vier deelopdrachten:

Deelopdracht 1: Omgeving en vangnet

Deelopdracht 2: Houding en gedrag

Deelopdracht 3: Communicatie

Deelopdracht 4: Control (financiën)

Waarbij Deelopdracht 1 'Omgeving en vangnet' een verdere uitsplitsing kent in een drietal onderdelen:

1. Toegang
2. Versterken omgeving
3. Duurzaam partnerschap

We zoomen hier, ook gezien de keuzes in het procesplan, nader in op Toegang, Versterken omgeving en Houding en gedrag.

Toegang

Doel:

De toegang aan laten sluiten op de uitgangspunten van de kadernota Sociaal Domein.

De kadernota Sociaal Domein zet in op de beweging richting de sociale omgeving, zo normaal als mogelijk (normaliseren). Het doel van deze opdracht is om vanuit inwonersperspectief onze toegang zo te organiseren dat er een logische, integrale benadering ontstaat waarbij onze voorzieningen in de sociale omgeving ten volle worden benut (focus op de omgeving) en er een integrale benadering wordt gehanteerd voor eventuele maatwerkvoorzieningen.

De insteek is de eigen regie en zelfredzaamheid van de inwoner in zijn eigen omgeving (de beweging van de "achterkant" naar de "voorkant" en van "curatie" naar "preventie"). Voorwaarde hierbij is dat de sociale omgeving wordt versterkt. Dit kan door meer in te zetten op algemene voorzieningen waardoor minder maatwerkvoorzieningen nodig zijn, en door de sociale omgeving/basis te versterken op de samenwerking tussen de uitvoerende partijen (zie hiervoor de opdrachtformulering "versterken omgeving"). Dit betekent dat er op termijn alleen nog specialistische voorzieningen als maatwerkvoorziening verstrekt zullen gaan worden.

Versterken omgeving

Doel:

De primaire focus in deze deelopdracht ligt op het (helpen) versterken van de omgeving. Door aan te sluiten bij de vraag en de behoefte van inwoners faciliteren wij de ontwikkeling van initiatieven, laagdrempelige voorzieningen en netwerken in een buurt, wijk of dorp. Dit doen wij samen met inwoners en professionals.

Extra toelichting:

We investeren in het versterken van de omgeving vanuit preventief oogpunt, waarbij medebewoners ondersteunings- en zorgvragen op tijd zien en helpen voorkomen cq. oplossen. Waar inwoners elkaar écht zien, contact met elkaar hebben en er toegang is tot laagdrempelige ondersteuning. De initiatieven, voorzieningen en netwerken in een buurt, wijk of dorp die van en

dichtbij inwoners aanwezig zijn, bevinden zich op alle leefdomeinen van het Sociaal Domein, sluiten daardoor aan bij de behoefte van de inwoners, worden ten volste benut en zijn toegankelijk zonder tussenkomst van de gemeente.

Als gemeente vervullen we een belangrijke faciliterende rol in de steeds veranderende omgeving van de inwoners van Venray. Die rol wordt weliswaar kleiner of anders dan we gewend waren (minder overheidsspoor en meer omgevingspoor), maar is er nog steeds. Aan de ene kant stimuleren we een verandering in rol en houding van onze (professionele) partners om maatwerkvoorzieningen om te buigen naar algemene voorzieningen of om gebruik te maken van en aan te sluiten bij initiatieven en netwerken in een buurt, wijk of dorp. Aan de andere kant sluiten we aan bij initiatieven en de ruimte die er is in de buurt, de wijk of het dorp. Daarbij bieden we maatwerk. Belangrijk gegeven is dat we de ontwikkeling van initiatieven niet van bovenaf kunnen en moeten opleggen. Deze initiatieven komen van onderop, vanuit de behoefte van inwoners zelf. Dit proces kan alleen worden gefaciliteerd door de gemeente die mee denkt, verbindt en stimuleert door het goede gesprek te voeren.

Houding & gedrag

Doel:

Betrokken medewerkers inspireren als het gaat om positieve gezondheid en het verder ontwikkelen van de bijbehorende (gespreks)vaardigheden. Dit in nauwe samenwerking met de deelopdrachtnemers van Toegang en Versterken omgeving. Daarbij vullen medewerkers hun professionele bagage aan met instrumenten om met zoveel mogelijk impact en met plezier te kunnen werken.

Daarnaast betrekken we externe partners die van belang zijn bij de toegang en versterken omgeving. Om in gezamenlijkheid te werken aan positieve gezondheid. In de eerste fase ligt de focus op waarderende gespreksvoering tijdens het brede gesprek, waarbij het vertrekpunt is een betekenisvol leven voor de inwoner realiseren, zoveel mogelijk van uit eigen kracht en een sterke omgeving.

Besluitvorming m.b.t. de toegang

Vanuit de kadernota Sociaal Domein 2019 heeft het college op 11 januari 2022 de volgende visie, leidende principes en uitgangspunten vastgesteld voor de toegang.

De visie:

Heb je een vraag over jezelf of iemand anders waar je niet uitkomt, dan zoeken we samen met jou naar de juiste weg. We gaan uit van wat je wel kunt. We richten ons op het versterken en ondersteunen van jou, je netwerk en je omgeving, zodat je samen je weg kunt vervolgen en de toekomst weer met vertrouwen tegemoet kunt zien.

De **leidende principes** hebben we als volgt geformuleerd:

- (Normaliseren en) zelf doen wat je zelf kan.
- Wij zijn duidelijk, toegankelijk en laagdrempelig voor onze inwoners en partners.
- Het doel van de inwoner is ons vertrekpunt.
- Ruimte voor de professional.
- We streven naar een duurzame lange termijn oplossing.

De volgende **uitgangspunten** voor de inrichting zijn vastgesteld:

- We voeren het brede gesprek aan de voorkant met het oog op preventie.
- Toegang laagdrempelig en dichtbij de inwoner.
- We richten de voorkant in met onze partners in het voorliggend veld.
- Casusregie en lichte ondersteuning aan de voorkant.
- Goede verbindingen tussen de verschillende schakels binnen het netwerk.

Op basis hiervan zijn we in de eerste helft van 2022, samen met partners, de adviesraad en met input vanuit een bewonersonderzoek, aan de slag gegaan met de vraag hoe de toegang in de toekomst eruit moet komen zien. Dit heeft geleid tot het collegebesluit in mei 2022 waarbij het college is gevraagd in te stemmen *met de richting voor één nieuwe integrale toegang in de directe omgeving van de inwoner en buiten het gemeentehuis*.

Concern

Raadhuisstraat 1
Postbus 500, 5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
Telefax (0478) 52 32 22
E-mail gemeente@venray.nl
Internet www.venray.nl
KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)
IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)
BIC BNGHNL2G

AAN

De leden van de gemeenteraad van Venray

Datum	23 januari 2024	Behandeld door	Roel Reijnders/Mat van den Beuken
Ons kenmerk		Datum uw brief	
Pagina	1 van 3	Uw kenmerk	
Onderwerp	Raadsinformatiebrief 'Procesplan Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein'		

Beste raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein. Aanleiding voor deze RIB is het nieuwe procesplan '*De volgende stap in het Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein*' dat wij op 23 januari 2024 hebben vastgesteld.

Achtergrond

In de raadsvergadering van 29 oktober 2019 is de Kadernota Sociaal Domein 'De volgende stap' vastgesteld. In deze Kadernota wordt langs de vijf bouwstenen Omgeving, Vangnet, Houding & gedrag, Communicatie en Financiën beschreven hoe de volgende stap wordt gezet in de verandering binnen het sociaal domein. Voor het Uitvoeringsprogramma Kadernota Sociaal Domein (UP SD) is vervolgens een procesplan opgesteld.

Dit plan is ter kennisname aan de raad aangeboden in maart 2021. Daarin zijn zes deelopdrachten geformuleerd:

1. Versterken omgeving
2. Duurzaam partnerschap
3. Toegang
4. Houding en Gedrag
5. Communicatie
6. Control

In deze brief informeren wij u over de stappen die zijn gezet binnen deze deelopdrachten en de reden waarom wij een nieuw procesplan hebben opgesteld.

Opbrengst deelopdrachten tot nu toe

1. Versterken omgeving:

Een groot deel van de huidige opdracht is voltooid. Per wijk en dorp is in beeld gebracht welke (voorliggende) voorzieningen er zijn. Professionals binnen en buiten de gemeente kunnen deze informatie gebruiken tijdens gesprekken met inwoners met een hulpvraag. Ook is in beeld gebracht waar kansen liggen voor het versterken van de omgeving in wijken en dorpen. Voor enkele wijken en dorpen zijn de kansen nog niet in beeld gebracht (witte vlekken). De opbrengst van de huidige bestuursopdracht, aangevuld met diverse actuele ontwikkelingen, gebruiken we voor een nieuwe vervolgoopdracht 'Versterken omgeving'.

2. Duurzaam partnerschap:

Deze deelopdracht is afgerond en heeft een advies opgeleverd over hoe we de samenwerking met onze partners succesvol kunnen versterken. Dat pakken we verder op via de deelopdrachten Versterken omgeving, Toegang en Houding en Gedrag.

3. Toegang:

Uitgangspunt was de realisatie van een fysieke toegang buiten het gemeentehuis, waarin we samenwerken met partners om onze dienstverlening zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden. We hebben hiervoor een impactanalyse gedaan. De organisatorische gevolgen zijn groot. Er is sprake van veel onzekere factoren en complexe vraagstukken. Hoe gaan we bijvoorbeeld om met de rechtspositie van medewerkers, het delen en koppelen van softwarepakketten en het delen van (privacygevoelige) dossiers?

Conclusie uit de impactanalyse is dat een andere aanpak gewenst is. Deze andere aanpak richt zich op het versterken van de samenwerking in de toegang met onze partners om zo de dienstverlening aan onze inwoners stapsgewijs te verbeteren. Daarmee is een gezamenlijke fysieke toegang geen doel op zich meer, maar wél een mogelijke uitkomst van dit samenwerkingsproces.

4. Houding en Gedrag:

Bij deze deelopdracht gaat het over het toepassen van de principes van positieve gezondheid. Uitgangspunt is dat iemand zo lang en zoveel mogelijk zelfstandig kan functioneren. Welke oplossingen zijn er in de eigen omgeving te vinden en wanneer is professionele zorg en ondersteuning (het vangnet) nodig? Dat vraagt wat van houding en gedrag van de professionals die het gesprek voeren met onze inwoners én van onze inwoners zelf. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld, dat we in 2024 samen met onze meest relevante partners oppakken.

5. Communicatie

Communicatie is onderdeel van alle deelopdrachten. We stellen vast dat het niet een op zichzelf staande deelopdracht is.

6. Control

Er is een systeem van monitoring opgezet dat binnen de reguliere bedrijfsvoering wordt uitgevoerd. Daar waar nodig leggen we vanuit de doorlopende deelopdrachten de relatie met monitoring.

Het nieuwe procesplan: de belangrijkste wijzigingen

Keuze voor een procesmatige aanpak

Een belangrijke aanleiding voor een nieuw procesplan is de conclusie dat de meer projectmatige aanpak met een concreet en ambitieus einddoel die bij de Toegang en andere deelopdrachten is gekozen, onvoldoende werkt. Niet alleen voor ons als gemeente, maar ook voor de betrokken partners. De praktijk wees uit dat we beter uit kunnen gaan van een groeiproces: op basis van opgedane kennis, kunde en ervaring kijk je samen welke doelen en resultaten haalbaar zijn en welke stappen daarvoor gezet moeten worden. Deze procesaanpak waarbij je 'bouwt van onderop' is vertaald in het nieuwe procesplan.

Focus op drie deelopdrachten

We focussen ons, samen met onze partners, op de deelopdrachten Versterken omgeving, Toegang en Houding en Gedrag. Deze deelopdrachten hangen sterk met elkaar samen. De opbrengst van de stappen die binnen deze deelopdrachten worden gezet, zijn input voor het vervolg. Zo geven we invulling aan de doelen en gevraagde beweging uit de Kadernota Sociaal Domein.

Aan de slag

Met het nieuwe procesplan gaan we in 2024 direct aan de slag. We blijven u informeren via de Klankbordgroep Sociaal Domein, raadsinformatiebrieven en/of raadsvoorstellen.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn